

що експериментально спостерігаються або теоретично аналізуються, у якій домінує самостійне застосування прийомів наукових методів пізнання і в результаті якої учні активно опановують знання, розвивають свої дослідницькі вміння та здібності. [3] Така діяльність, перебуваючи в тісному взаємозв'язку з іншими видами творчої діяльності, відрізняється від них тим, що передбачає активну пізнавальну позицію, пов'язану з тривалим внутрішнім пошуком, осмисленою і творчо опрацьованою навчальною інформацією, мисленнєвими процесами в особливому аналітико-прогностичному режимі.

На основі узагальнення даних наукових джерел можемо констатувати, що період становлення смислового поля поняття «навчально-дослідницька діяльність» характеризується виокремленням навчально-дослідницької діяльності поміж інших видів діяльності, формулюванням тлумачення поняття різним змістовим контентом, розглядом фізіологічної основи діяльності, визначенням компонентного складу, етапності, очікуваних результатів діяльності, визначенням умов здійснення діяльності учнями та організації її вчителем

Отже, в контексті сьогодення, навчально-дослідницька діяльність займає провідне місце у формуванні ключових і предметних компетентностей молодших школярів. Адже вона: формує творчу, самостійну й ініціативну позицію учнів; розвиває загальнонавчальні уміння та навички; реалізує принцип зв'язку навчання з життям. Як показує практика, така діяльність забезпечує створення творчої особистості, її розвиток, навчання і виховання за допомогою активного включення в дослідження змісту будь-якої інформації. Принципова особливість навчально-дослідної роботи молодших школярів полягає у тому, що учні є дослідниками, а навчальний матеріал – таким, що досліджується.

Список використаних джерел

1. Концепція Нової української школи [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://nus.org.ua/wp-content/uploads/2017/07/konczepczya.pdf>
2. Мієр Т. І. Організація навчально-дослідницької діяльності молодших школярів у взаємодії з собою та з іншими : монографія / Тетяна Мієр. – Кіровоград : ФО-П Александрова М. В., – 2016. – 424 с.
3. Енциклопедія освіти / Академія пед. наук України; головний редактор. В. Г. Кремінь. – К. : Юрінком Інтер, – 2008. – 1040 с.

УДК 371.134:372.4(075.8)

БУШКО А.Я.
Мукачівський державний університет

МЕДИЧНІ ЗНАННЯ У СТРУКТУРІ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ПЕДАГОГА

Професійна підготовка майбутнього фахівця постає провідним чинником її соціального й економічного прогресу. З огляду на визнання в сучасному суспільстві того, що найбільшою його цінністю та основним надбанням є фахівець, спроможний знаходити й засвоювати нові знання, ухвалювати нестандартні рішення, винятково важливим напрямом педагогічної науки визначено пошук засобів і умов підвищення ефективності процесу підготовки у вищих навчальних закладах фахівців усіх профілів. Підготовку майбутніх фахівців принципово нового

формату в руслі реформування вищої освіти України регламентовано Законом України «Про вищу освіту» (2014), Концепцією «Нова українська школа» (2016), Законом України «Про освіту» (2017), Державною Національною програмою «Освіта» («Україна XXI століття»), Концепцією розвитку неперервної педагогічної освіти, Національною доктриною розвитку освіти України в XXI столітті, Національною стратегією розвитку освіти в Україні на період до 2021 року й іншими нормативними документами.

Вагомим внеском у розв'язання проблем загальної підготовки вчителя стали фундаментальні психолого-педагогічні дослідження О. Абдуліної, Л. Войтко, І. Богданової, М. Євтуха, В. Кан-Калика, О. Киричука, В. Семиченко, В. Сластьоніна, Н. Талізної, Н. Кузьміної, О. Щербакова та інших учених. Особливості професійної підготовки вчителя початкової школи розкриті у працях Н. Бібік, В. Бондаря, С. Мартиненко, Н. Ничкало, О. Савченко, Л. Хомич, М. Фіцули, І. Шапошнікової та ін. Окремим аспектам підготовки вчителів початкової школи до навчання й виховання дітей з вадами психофізичного розвитку в умовах інклюзивного класу присвячено наукові студії В. Бондаря, Л. Гречко, А. Колупасової, М. Матвєєвої, С. Миронової, Н. Назарової, В. Синьова, Л. Шипіциної.

Професійна компетентність – це здатність фахівця від моменту початку своєї професійної діяльності на рівні визначеного державою певного стандарту відповідати суспільним вимогам професії шляхом ефективної професійної діяльності та демонструвати належні особисті якості, мобілізуючи для цього відповідні знання, вміння, навички, емоції, ґрунтуючись на власній внутрішній мотивації, ставленнях, моральних і етичних цінностях та досвіді, усвідомлюючи обмеження у своїх знаннях і вміннях [1].

Студенти педагогічних спеціальностей, зокрема спеціальності 012 «Дошкільна освіта» [2] та спеціальності 013 «Початкова освіта» [3], вивчають дисципліни, змістовими аспектами яких є орієнтація в критеріях здоров'я людини, оцінці способу життя людини, діагностиці особливостей порушення способу життя людини, освоєння шляхів профілактики розладів здоров'я людини шляхом зміни її способу життя. Згідно з вимогами програми студенти педагогічних спеціальностей повинні знати: основи анатомії та фізіології організму людини; питання загальної та особистої гігієни здорової та хворої людини; вікові особливості розвитку та функціонування дитячого організму та основні ознаки деяких патологічних станів у дітей і підлітків основні клінічні симптоми при захворюваннях, отруєннях та нещасних випадках, які вимагають негайної долікарської допомоги; завдання і загальні принципи надання першої медичної допомоги при нещасних випадках і гострих станах; види пов'язок та правила їх накладання; види іммобілізації, способи й види транспортування потерпілих в залежності від локалізації та характеру пошкоджень; принципи і методи реанімації; показання для її проведення та критерії ефективності.

Сьогодні потрібно звернути увагу ще на особливість роботи вчителя – діяльність в умовах інклюзивної освіти, у зв'язку з чим студенти повинні отримати знання та практичну підготовку для виконання розширеного спектру функцій

професійної діяльності, зокрема питання аномального розвитку дітей, їх діагностики та особливості навчання.

Актуальною проблемою постає формування поліфункціональності й багатогранності особистості педагога, який має бути провідником ідей людиноцентризму, демократичності, гуманізму, толерантності й здатним збагачувати когнітивно-пізнавальні, культурно-комунікаційні й творчо-розвивальні позитиви інклюзії. Її розв'язання потребує реалізації комплексного підходу до професійної підготовки у ВНЗ.

Кваліфікований педагог повинен володіти систематизованими теоретичними знаннями та практичними навичками й вміннями, необхідними для дотримання гігієнічних норм і вимог, розробки заходів спрямованих на збереження і зміцнення здоров'я, гармонійний розвиток дітей і підлітків. Водночас педагог несе моральну й юридичну відповідальність за збереження життя й здоров'я дітей і підлітків під час перебування в навчальному закладі.

Список використаних джерел

1. Онищенко І. Модель формування фахової компетентності майбутнього вчителя початкових класів / Ірина Онищенко // Навчання і виховання обдарованої особистості: теорія та практика. – 2012. – № 8. – С.94 – 101.
2. Освітньо-професійна програма першого (бакалаврського) рівня вищої освіти зі спеціальності 013 «Початкова освіта» галузі знань 01 «Освіта / Педагогіка» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://msu.edu.ua/wp-content/uploads/2017/07/%D0%91_01_013_%D0%9F%D0%9E.pdf
2. Освітньо-професійна програма першого (бакалаврського) рівня вищої освіти зі спеціальності 012 «Дошкільна освіта» галузі знань 01 «Освіта / Педагогіка» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://msu.edu.ua/wp-content/uploads/2017/07/%D0%91_01_013_%D0%9F%D0%9E.pdf

УДК 37.015.3:81

ВАГЕРИЧ Н.С.,
ТОВКАНЕЦЬ Г.В.
Мукачівський державний університет

ПРОБЛЕМА ДІАЛОГІЧНОЇ ВЗАЄМОДІЇ У ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІЙ ЛІТЕРАТУРІ

Педагогічна взаємодія як частина проблеми вдосконалення, гуманізації та діалогізації в системі освіти є актуальною проблемою сучасної педагогіки та підвищення ефективності освітнього процесу [1]. Термін «взаємодія» є вихідним поняттям, яке передусім вміщує риси та якості «найрізноманітніших типів та рівнів безпосереднього й опосередкованого обміну діяльностями та їх результатами, до якого так чи інакше причетні всі люди».

Проблема взаємодії у навчально-виховному процесі досліджувалася науковцями в різних аспектах. Так, характер дидактичної взаємодії між вчителем та учнем під час організації самостійної роботи досліджували А. Алексюк, А. Аюрзанайн, П. Підкасистий, педагогічну взаємодію і педагогічне спілкування як взаємодію педагога й учня розглядають О. Бодальов, І. Зимня, В. Кан-Калик, С. Кондратьєва, О. Леонтєв. У сучасних психолого-педагогічних дослідженнях проблему діалогізації навчально-виховного процесу розглядали Ш. Амонашвілі, Н.

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>